

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen
(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 3-1-2025 No. 123

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Epifanie – over de drie mysteriën en de huiszegen
3. Diocesane livestreamvieringen
4. Hoe wij vieren
5. Thuiscollecte
6. Veilige kerk
7. Agenda vieringen
8. Contact

Eerstkomende vieringen

Zondag 5 januari, **10.30 uur** – hoogfeest van de Openbaring van
de Heer aan de volken – Epifanie

Zondag 19 januari, **10.30 uur** – tweede zondag na Epifanie -
Kanazondag

**NOTA BENE: met ingang van zondag 5 januari beginnen onze vieringen
om 10.30 uur!**

1. Van de pastoor

In de allereerste plaats wil ik u allen graag “Veel heil en zegen” in het
jaar van de Heer 2025 wensen.

Het gebed na de communie op Nieuwjaarsdag verwoordt die wens als
volgt:

*Heer van tijd en eeuwigheid,
die ons leidt van jaar tot jaar
wij bidden U,
dat voor ons alle jaren die Gij schenkt
vervuld mogen zijn met het hemels licht
dat verschenen is
in Christus, onze Heer.*

Ik hoop en bid dat het hemels licht van Christus, de Vredevorst, ons mensen zo mag verlichten dat we ons in dit nieuwe jaar tot elkaar wenden en dat we samen gaan werken aan een wereld van gerechtigheid, vrede en verdraagzaamheid.

Nieuwe aanvangstijd eucharistievieringen

Het nieuwe jaar brengt traditioneel ook met zich mee dat de overheid op allerlei gebied met nieuwe regels en verordeningen komt. Dat is ook zo in de stad Groningen en één daarvan pakt voor onze parochie minder gunstig uit. Met ingang van 1 januari is namelijk – met als argument de buurten van parkeerdruk te ontlasten - het parkeerbeleid veranderd. En dat betekent voor de Zeeheldenbuurt, waarin onze kerk ligt, dat op zondag alleen nog maar *tot 12.00 uur gratis gepareerd* kan worden.

Het kerkbestuur heeft met regelmatige kerkgangers hierover gesproken en samen zijn we tot de beslissing gekomen, dat we de vieringen op zondag een half uur vroeger om 10.30 uur laten beginnen, zodat voor degenen die met de auto zijn gekomen en na de vieringen blijven koffiedrinken de extra kosten niet al te hoog zijn.

U kunt als u dat wilt al voor de dienst geld voor na 12.00 uur in de parkeerautomaat stoppen, de machine zorgt zelf dat het bedrag dat u erin stopt pas vanaf 12.00 uur begint te tellen.

Kerstvieringen

Als parochie mogen we terugzien op geslaagde Kerstvieringen. Helaas waren met Kerst een aantal van u door ziekte niet in staat de vieringen

mee te maken, maar – en dat was verheugend – er waren diverse mensen uit de Zeeheldenbuurt in de Kerstnacht mis.

Naast de “traditionele” muziek van orgel en cantores, was er dit jaar ook een ander muzikaal geluid te horen: Paulus de Wit die op de marimba speelde. Dank aan de musici (op plaatje drie ziet u ze alle vier op de foto) dat jullie hebben geholpen om er een feestelijke viering van te maken.

Na afloop van de viering was er weer naast koffie en thee voor chocolademelk en kerstbrood gezorgd.

Hieronder – met dank aan Maarten van Stokkum - een viertal foto's van de viering en van het samenzijn na de viering.

Let op de kerststal links achter het altaar en de mand met producten voor de voedselbank rechts voor het altaar (deze mand staat voor de dienst in de hal van de kerk, daarin kunt u meegebrachte producten doen, die bij de opdracht van de gaven naar het altaar worden gebracht).

Tweede collecte in januari Oecumenisch Werk

In het collecterooster van de landelijke kerk is de tweede collecte in de maand januari bestemd voor het oecumenisch werk. Het Collegiaal Bestuur van de kerk beveelt deze collecte met het volgende aan:

“Voor oud-katholieken is de kerk niet een wereldwijde uniforme eenheid, maar eerder een netwerk van lokale kerken. Die kunnen op verschillende punten van elkaar verschillen, maar blijven toch met elkaar in gemeenschap staan. En zo kan het een vreugde zijn om je eigen geloof in de ontmoeting met iemand van een andere kerk te verdiepen en te verrijken. Het oecumenische werk waarbij onze kerk op verschillende niveaus en manieren betrokken is, bouwt aan deze ontmoetingen en daarmee aan de eenheid van de kerk. Voor dit werk vraagt het Collegiaal Bestuur in deze maand uw bijzondere en met de collecte van vandaag uw financiële bijdrage.”

December collecte voedselbank

De tweede collecte van de maand december voor de voedselbank heeft mee door de collectes die hiervoor tijdens de uitvaartmis van Victor Schmidt en de Kerstnachtmis gehouden werden tot dusverre € 535,75 opgebracht.

Een hartelijke groet voor u allen,

Wietse van der Velde, pastoor

2. Epifanie- over de drie mysteriën en de huiszegen

*Deze dag is voor ons het feest
dat niet aan één,
maar aan drie mysteriën gewijd is:
heden leidt een ster de wijzen naar de kribbe,
heden is ter bruiloft water tot wijn geworden,
heden heeft Christus van Johannes in de Jordaan
de doop ontvangen;
en dat alles is tot onze redding. Halleluja.*

Op de eerste zondag van het nieuwe jaar van de Heer 2025 vieren we het hoogfeest van Epifanie, de Openbaring van de Heer aan de volken.

We vieren dat God “het geheimenis van onze redding geopenbaard heeft in Christus, het licht voor alle volken.” (prefatie van Epifanie). In de westerse katholieke traditie, waarin onze Oud-Katholieke Kerk staat, is het voornaamste motief van dit feest dat van de openbaring van de Heer aan de volken (de heidenen), die in de personen van de drie magiërs – de drie koningen zoals de volksverbeelding hen heeft genoemd – naar het Kind van Bethlehem komen om Hem te aanbidden. Toch vinden we ook in de liturgische teksten – zoals in de hierboven geciteerde antifoon bij de Lofzang van Maria in de tweede vespers van dit feest – herinneringen aan de andere openbaringen van Christus als de Zoon van God.

-De verheerlijking van de Heer door de Vader bij de doop in de Jordaan: de Heilige Geest daalde als een duif op Jezus neer en God de Vader sprak tot Hem: “Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind Ik vreugde” (Lucas 3, 22). De doop van de Heer is het voornaamste motief van deze feestdag in de Oosterse kerken.

-De openbaring van zijn heerlijkheid (Johannes 2, 11) door het veranderen van water in wijn op de bruiloft te Kana.

*In deze afbeelding uit een 20^e eeuwse missaal
zien we “de drie mysteriën” afgebeeld.*

Over de betekenis van deze drie momenten van de Epifanie in het kort het volgende.

Aanbidding door de Wijzen

In de aanbidding van Christus door de wijzen uit het Oosten ziet de Kerk vanouds de vervulling van de profetie van Jesaja: “Sta op, word licht, Jeruzalem! De Heer zal zijn licht doen stralen in Jeruzalem, zodat de heidenvolken er heen zullen optrekken”. De goddelijke liefde is immers in de persoon van Jezus verschenen in Jeruzalem, de stad die Bijbels gezien ook symbool staat voor het hele Godsvolk. Het evangelie van Matteüs vertelt dat enkele heidense magiërs uit het oosten op basis van een Joodse profetie een ster achterna reizen die in Bethlehem bij Jeruzalem bleef stilstaan. Als zij bij het huis waarin Maria, Jozef en het Kind verblijven (de kribbe uit de antifoon wordt daar niet vermeldt) zijn gearriveerd, aanbidden zij het Kerstkind. Dit verhaal vertelt dat de God van Israël alle volkeren van de wereld tot zich geroepen heeft. Jezus is niet alleen de Verlosser van Israël maar van de gehele mensheid, zo luidt het evangelie, de goede boodschap van Epifanie.

Doop van Jezus

In het verhaal van Jezus' doop door Johannes de Doper wordt de ware identiteit van de zoon van Maria en Jozef onthuld: Jezus is de Messias, de Gezalfde van God. “Nadat Jezus gedoopt was, steeg Hij terstond uit het water. En zie, de hemel opende zich en Hij zag de Geest van God op Hem neerdalen in de gedaante van een duif. Een stem uit de hemel sprak: Dit is mijn veelgeliefde Zoon in wie Ik welbehagen heb.” (Matteüs 3,16,17).

Hoewel de doop van de Heer in de liturgie een wezenlijk onderdeel van Epifanie uitmaakt, heeft dit goddelijk verschijningsmoment toch ook een eigen feestdag gekregen. In onze kerk is dat op de zondag na Epifanie.

Bruiloft van Kana

Op de tweede zondag na (beter van) Epifanie wordt het verhaal van de Bruiloft van Kana voorgelezen. Dit verhaal staat in het evangelie van Johannes (2,1-12). Jezus was in het dorp Kana in Galilea te gast op een bruiloft. Toen daar de wijn opgebraakt was, veranderde Hij op verzoek van zijn moeder Maria water in wijn. “Zo maakte Jezus te Kana in Galilea een begin met de tekenen en openbaarde Hij zijn heerlijkheid. En zijn leerlingen geloofden in Hem.”

Wijn is in de Bijbel het symbool van de hemelse vreugde; water is onder andere het symbool van de aardse werkelijkheid. De betekenis van Jezus' wonder is dat Hij het aardse verheft tot het goddelijke; het sterfelijke onsterfelijk maakt. In die zin is de Bruiloft van Kana een voorafspiegeling van het mysterie van Pasen. De kerkvaders zagen in het water en de wijn ook verwijzingen naar de twee hoofdsacramenten: de doop en de eucharistie.

Huiszegen

Aan het einde van de eucharistieviering op Epifanie zullen stroken papier met daarop de huiszegen voor het jaar 2025 worden gezegend.

De letters C+M+B staan voor de Latijnse zegenspreuk **Christus Mansionem Benedicat**, "Christus zegene dit huis". Epifanie was vroeger – net als Pasen – traditioneel een doopdag. Ter herinnering aan de doop vindt in sommige streken met Driekoningen de wijding van het water plaats (in onze kerk op de zondag van de doop van de Heer). Het is nog op veel plaatsen in Europa – vooral in Duitsland – gebruik dat de huizen van de gelovigen met het wijwater worden gezegend en dat op de deur met krijt de letters "**C+M+B**" en het jaartal worden geschreven.

De letters verwijzen behalve naar Christus mansionem benedicat, ook naar de initialen van **Caspar, Melchior en Balthasar**, de namen die sinds de middeleeuwen aan de drie wijzen uit het oosten werden gegeven.

Deze letters worden ook wel geduid als **Cana Magi Baptisma** en daarmee in verband gebracht met de drievoudige openbaring van de Heer, dat op Epifanie wordt gevierd (zie hierboven). En dan wijzen deze letters naar drie feestthema's van Epifanie: de bruiloft in Kana (Cana), de aanbidding van de Wijzen (Magi) en de Doop van de Heer in de Jordaan (Baptisma).

U kunt deze zegenstroken thuis in bijv. de hal, de huiskamer of de keuken opgehangen.

Wietse van der Velde

3. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

4. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

5. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet de penningmeester Karin Bijlsma wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

6. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

7. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:
vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

Zondag 5 januari. 10.30 uur – Epifanie

Zondag 19 januari, 10.30 uur – Kanazondag

Zondag 19 januari, 17.00 uur – Festival of lessons and carols in de Nieuwe Kerk te Groningen t.g.v. de Bidweek voor de eenheid van de Christenen

Zondag 2 februari, 10.30 uur – Opdracht van de Heer in de tempel (Maria lichtmis) met kaarsenprocessie

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

9. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. em. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaris:

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester:

mevr. Karin Bijlsma

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

